TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Mệnh lệnh từ trái tim trên vùng đất lửa

10:17 03/08/2026

Với lực lượng vũ trang Quân khu 4, “Chiến dịch 500 ngày đêm tìm kiếm, quy tập và xác định danh tính hài cốt liệt sĩ” là nhiệm vụ chính trị đặc biệt, đồng thời là cuộc chạy đua với thời gian để hoàn thành trách nhiệm trước lịch sử, trước Nhân dân và những người đã ngã xuống.

Lễ truy điệu và an táng hài cốt liệt sĩ tại Nghệ An.

Vùng đất "cán xoong" và trách nhiệm với lịch sử

Trên bản đồ, Quân khu 4 (hiện quản lý địa bàn 5 tỉnh, từ Thanh Hóa đến thành phố Huế) được ví như “cán xoong” - dải đất hẹp nhất nhưng cũng là nơi hứng chịu đạn bom khốc liệt nhất trong những năm kháng chiến chống Mỹ, cứu nước. Từ Ngã ba Đồng Lộc, Truông Bồn, bến phà Long Đại, bến phà Xuân Sơn đến Đường 12A, Đường 15A, Đường 9-Khe Sanh, Thành cổ Quảng Trị..., tất cả đều là những “tọa độ lửa” trong chiến tranh.

Cũng trên mảnh đất này, hàng chục vạn cán bộ, chiến sĩ từ khắp mọi miền Tổ quốc đã chiến đấu, hy sinh trong các chiến dịch lớn, đặc biệt là 81 ngày đêm bảo vệ Thành cổ Quảng Trị mùa hè năm 1972, một trong những trận chiến ác liệt nhất trong lịch sử giữ nước của dân tộc.

Đây cũng là một trong những địa bàn có số lượng liệt sĩ hy sinh và an táng lớn nhất cả nước. Không ít liệt sĩ còn nằm lại trong rừng sâu, dưới lòng đất hoặc trên đất bạn Lào. Nhiều phần mộ tại các nghĩa trang vẫn chỉ mang dòng chữ "Liệt sĩ chưa biết tên". Thực tế đó đang nhắc nhở các thế hệ hôm nay nỗ lực từng ngày để trả lại tên cho các anh, các chị.

Theo Đại tá Đinh Xuân Hướng, Phó Chủ nhiệm Chính trị Quân khu 4, toàn quân khu có 138.911 liệt sĩ hy sinh và an táng trên địa bàn; đến nay mới tìm kiếm, quy tập được 64.613 liệt sĩ; vẫn còn 74.298 liệt sĩ chưa được tìm kiếm hoặc chưa xác định được đầy đủ thông tin. Những con số ấy phản ánh quy mô rất lớn của nhiệm vụ mà lực lượng vũ trang Quân khu 4 đang đảm nhiệm.

Chính vì vậy, ngay khi Bộ Quốc phòng phát động "Chiến dịch 500 ngày đêm tìm kiếm, quy tập và xác định danh tính hài cốt liệt sĩ", Đảng ủy, Bộ Tư lệnh Quân khu 4 xác định đây là nhiệm vụ chính trị đặc biệt quan trọng, huy động sự vào cuộc đồng bộ của các cơ quan quân sự, cấp ủy, chính quyền địa phương và các lực lượng liên quan.

Cuộc chạy đua với thời gian

Thời gian càng lùi xa, dấu tích chiến trường càng bị xóa nhòa. Thực hiện "Chiến dịch 500 ngày đêm", theo kế hoạch, toàn Quân khu 4 sẽ lấy 35.588 mẫu hài cốt liệt sĩ chưa xác định được thông tin tại 231 nghĩa trang liệt sĩ; đồng thời tiếp tục tìm kiếm, quy tập khoảng 1.500 hài cốt liệt sĩ trong nước và trên đất bạn Lào. Riêng tỉnh Quảng Trị, nơi từng diễn ra nhiều trận đánh ác liệt nhất, có khối lượng công việc lớn nhất với hơn 22.000 mẫu cần lấy tại 124 nghĩa trang.

Song song việc lấy mẫu ADN, 6 đội quy tập của Quân khu 4 tiếp tục làm nhiệm vụ tại 10 tỉnh của nước bạn Lào. Đây là địa bàn rừng núi rộng lớn, nhiều khu vực từng là căn cứ chiến đấu, nơi bộ đội tình nguyện và chuyên gia quân sự Việt Nam chiến đấu, hy sinh trong khi thực hiện nghĩa vụ quốc tế cao cả.

> Lãnh đạo Bộ Tư lệnh Quân khu 4 và Cục Chính sách-Xã hội (Tổng cục Chính trị Q
> Lãnh đạo Bộ Tư lệnh Quân khu 4 và Cục Chính sách-Xã hội (Tổng cục Chính trị Quân đội nhân dân Việt Nam) trong dịp kiểm tra công tác lấy mẫu hài cốt liệt sĩ tại Nghĩa trang liệt sĩ Nghi Lộc, Nghệ An.

Thượng tá Chế Ngọc Hà, Đội trưởng Đội Quy tập, Bộ Chỉ huy quân sự tỉnh Nghệ An cho biết, mỗi mùa khô, đội quy tập lại băng rừng, vượt núi phối hợp chính quyền, lực lượng vũ trang và người dân địa phương rà soát từng nguồn tin, địa điểm nghi vấn. Có những chuyến đi kéo dài nhiều tháng, phải mở đường giữa rừng già, dựng lán ở vùng không điện, không sóng điện thoại. Kết quả bước đầu

của mùa khô 2025-2026, toàn Quân khu đã tìm kiếm, cất bốc được 263 hài cốt liệt sĩ, trong đó có 119 hài cốt trong nước và 144 hài cốt trên đất Lào, tiếp tục bổ sung thông tin quan trọng phục vụ công tác quy tập và xác định danh tính.

Sức mạnh tổng hợp kết hợp khoa học

Theo Đại tá Đinh Xuân Hướng, khó khăn đến từ việc địa hình thay đổi, hệ thống hồ sơ của các đơn vị qua nhiều thời kỳ còn thiếu đồng bộ; không ít tài liệu bị hư hỏng, thất lạc hoặc chỉ ghi những thông tin rất sơ sài; nhiều nhân chứng nay tuổi đã cao, sức khỏe giảm sút, nhiều người đã qua đời...

Chính vì vậy, Quân khu 4 xác định phải huy động sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị. Từ cơ quan quân sự các cấp đến cấp ủy, chính quyền địa phương, hội cựu chiến binh, ban liên lạc truyền thống, các gia đình liệt sĩ đều được vận động tham gia cung cấp thông tin. Mỗi lá thư, cuốn nhật ký, tấm bản đồ cũ hay ký ức của người dân từng sống trên địa bàn chiến sự đều có thể trở thành căn cứ để mở ra một hướng tìm kiếm mới.

Trên nước bạn Lào, mùa khô 2025-2026, các đội quy tập phát huy hiệu quả công tác dân vận, phối hợp chặt chẽ với chính quyền, lực lượng vũ trang và người dân các địa phương đã tìm thấy và đưa được 80 hài cốt liệt sĩ về quê, đạt 100% chỉ tiêu.

Thực hiện "Chiến dịch 500 ngày đêm", Quân khu 4 triển khai đồng thời việc khai quật, lấy mẫu sinh phẩm phục vụ giám định ADN tại các nghĩa trang liệt sĩ trên địa bàn. Tại Nghĩa trang liệt sĩ Đô Lương và 31 nghĩa trang khác thuộc tỉnh Nghệ An, đội quy tập đang lấy mẫu sinh phẩm ADN hơn 2.254 phần hài cốt liệt sĩ.

Đại tá Phạm Đình Trung, Phó Chính ủy Bộ Chỉ huy quân sự tỉnh khẳng định: "Việc lấy mẫu phải thực hiện chặt chẽ, khoa học, bảo đảm sự tôn nghiêm tuyệt đối".

Tỉnh đặt mục tiêu hoàn thành lấy mẫu ở tất cả 32 nghĩa trang trước cuối tháng 10/2026. Tính đến nay, các đơn vị làm nhiệm vụ của Quân khu 4 đã tổ chức khai quật tại 76 trong tổng số 231 nghĩa trang liệt sĩ; tiến hành khai quật 17.011 phần mộ trong tổng số hơn 35.718 phần mộ thuộc diện lấy mẫu; thu được 9.614 mẫu sinh phẩm, trong đó đã bàn giao 6.752 mẫu cho các cơ quan chuyên môn để giám định ADN.

Song song đó, Quân khu 4 đẩy mạnh rà soát, chuẩn hóa và số hóa hồ sơ liệt sĩ, hồ sơ mộ chí, kết quả quy tập và các nguồn dữ liệu liên quan. Khi dữ liệu từ hồ sơ quân đội, địa phương và kết quả giám định ADN được kết nối, đối chiếu trên

cùng một hệ thống, khả năng xác định danh tính liệt sĩ sẽ được nâng lên đáng kể, góp phần rút ngắn thời gian chờ đợi của thân nhân.

Con đường phía trước còn dài. Mỗi mùa khô đi qua, mỗi nguồn tin mới được phát hiện, mỗi mẫu ADN được giải mã đều mở thêm hy vọng đưa các anh trở về với gia đình, quê hương và đồng đội.

Theo nhandan.vn